

Noordoostpolder

Verkiezingsprogramma 2014-2018

Midden tussen de mensen

Inleiding

Vijf bewegingen voor méér samenleving

Christendemocraten kennen het geheim van de samenleving: mensen willen ergens bij horen.

Maar de trend in onze samenleving is anders. We trekken ons terug op onszelf. Dat helpt niet. We voelen ons vaker onveilig. We missen respect op straat. We klagen over te veel regels in de zorg en in het onderwijs. In de wijken en dorpen vereenzamen ouderen omdat in alle drukte naar hen niet wordt omgekeken. Veel mensen zijn bezorgd over hun toekomst vanwege de huizenmarkt die vastgelopen is, hun werk, hun pensioen of de bezuinigingen die op hun afkomen. Wellicht u ook. Die zorgen zijn goed te begrijpen

In tijden van crisis val je terug op je diepste wortels. De christelijke traditie reikt ons bekende begrippen aan als naastenliefde, verantwoordelijkheid voor jezelf en je omgeving. We komen pas tot ons recht in relatie tot anderen.

Een rode draad in onze politieke benadering is daarom het versterken van gemeenschappen. Wij willen de kracht benutten van mensen in de wijken en dorpen, bedrijven, scholen en organisaties. Het is in ieders belang dat we samen de problemen aanpakken. Ons antwoord op de problemen van vandaag of het nu gaat om banen of zorg, onderwijs of de economie ligt hierin: de gemeente moet zich niet overal mee bemoeien maar vertrouwen op het initiatief van mensen. We kiezen voor het versterken van onze lokale samenleving en voor een betrouwbaar gemeentebestuur met degelijkheid en gezond verstand. Wij kiezen voor een gemeente waarin mensen met respect met elkaar omgaan, Wij kiezen voor verbinding in plaats van uitsluiting.

Als CDA willen we daarvoor vijf bewegingen in onze samenleving inzetten:

- 1) Van vrijblijvend naar betrokken: mensen maken hun leefomgeving;
- 2) Van grenzen naar ruimte: minder regels en meer mogelijkheden;
- 3) Van nazorg naar voorzorg: de menselijke maat in de zorg terugbrengen;
- 4) Van polarisatie naar participatie: mensen samenbrengen via werk en school;
- 5) Van verbruiken naar waarderen: niet alles van waarde is in geld uit te drukken.

1) *Van vrijblijvend naar betrokken:*

Mensen maken hun leefomgeving

Dat mensen graag ergens bij willen horen blijft uitgangspunt van christendemocratische lokale politiek. In onze visie maken we het mogelijk dat mensen voor elkaar zorgen en samen dingen ondernemen. Ons ideaal is een gemeente waarin zo veel mogelijk mensen zich thuis voelen en hun persoonlijke bijdrage leveren. Dat vraagt om een overheid die mensen ruimte geeft en aanspreekt op hun verantwoordelijkheid voor zichzelf en hun omgeving.

Dat vraagt ook om nieuwe vormen van betrokkenheid van inwoners, een ondersteunende overheid en om zekerheid voor mensen die zich niet zelf kunnen redden. Wij geloven in de vitaliteit van de lokale samenleving. Mensen maken hun leefomgeving.

1. Naar een ondersteunende lokale overheid

De gemeente is allereerst een ondersteuner van de eigen initiatieven en prioriteiten van mensen. In een betrokken samenleving nemen mensen met elkaar initiatieven om problemen op te pakken. De gemeentelijke overheid moet daarbij dienstbaar en betrouwbaar zijn en ruimte bieden aan die initiatieven. Ook als daarvoor eigen regels moeten wijken. In een steeds complexer wordende samenleving kunnen problemen alleen worden opgelost door samenwerking. Dat betekent dat onze gemeentebestuurders positief staan ten opzichte van nieuwe initiatieven. En het vraagt ook dat we inwoners actief uitnodigen om mee te denken en mee te doen.

1.1. Samenlevingsgericht werken

Er kan meer gebruikgemaakt worden van de denkkraft van de inwoners, en de bereidheid van velen om inspanningen te leveren voor een betere leefomgeving. De dorpsvisies, opgezet vanuit de dorpen zelf, zijn hiervan een goed voorbeeld. Het is nu juist de politieke uitdaging de vitaliteit in de samenleving aan te boren en te benutten. Daarmee zetten we de beweging voort van vrijblijvendheid (de gemeente weet het toch altijd beter) naar betrokkenheid.

Onderhoud openbare ruimte bepalen

Met bewoners van een wijk of dorp wordt het onderhoud van groen, straten en pleinen bekeken en besproken. Ideeën of initiatieven die binnen het vastgestelde budget passen, worden door de gemeente dan ook vastgelegd en het onderhoudsprogramma wordt erop aangepast.

Inwoners stellen prioriteit rond veiligheid

De inzet van politie wordt het beste lokaal geregeld. Boa's kunnen gericht worden ingezet op activiteiten waarvan de burgers veel overlast ondervinden, zoals overlast veroorzaakt door honden en restvuil. Deze twee staan in de top tien van kleine ergernissen in onze gemeente.

In dorps- en wijkraden investeren

De gemeente voert een actief dorps- en wijkradenbeleid. Ze stelt jaarlijks aan de raden een bedrag beschikbaar om naar eigen inzicht in de leefomgeving te investeren. Dit bedrag mag geen onderdeel zijn van de bezuinigingen.

Maatschappelijke stage behouden

De maatschappelijke stage brengt jonge mensen in contact met verschillende groepen in de lokale samenleving. Hoewel het kabinet het nodig vindt de stage af te schaffen, wil het CDA de maatschappelijke stage lokaal graag behouden. De gemeente ondersteunt dit met een budget en zoekt samen met scholen en instellingen naar een zinvolle invulling van deze lokale stage.

1.2. Leve de lokale cultuur

Samenleven komt vaak tot uitdrukking in wat inwoners cultureel met elkaar ondernemen. Het is niet zo dat cultuur pas cultuur is wanneer er subsidie aan wordt gegeven. Geschiedenis, archeologie, monumenten en immaterieel erfgoed dragen bij aan de identiteit van de gemeenschap. Bewaren wat waardevol is, is een gezamenlijke opdracht.

Cultuureducatie

Ontmoeting met cultuur is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Cultuureducatie is een vertrekpunt van het culturele beleid. Alle instellingen dragen daaraan bij. Er moet meer aandacht komen voor de educatie van het eigen, lokale erfgoed. De gemeente heeft een rol bij de implementatie van de in 2012 tot stand gekomen Canon van de Noordoostpolder op de scholen.

Lely en de Zuiderzeewet

Aan het eind van de raadsperiode, dus in 2018, vindt de herdenking plaats van het feit dat 100 jaar geleden de Zuiderzeewet is aangenomen. Aan deze wet heeft de Noordoostpolder zijn ontstaan te danken. De gemeente zoekt met zuster gemeenten in andere polders naar mogelijkheden voor een feestelijke herdenking, en neemt daartoe zo nodig het initiatief. Een deel van de herdenking vindt te midden van de Noordoostpolderbevolking plaats. De gelegenheid wordt aangegrepen om de geestelijke vader van de Zuiderzeewet, ir. C. Lely, op een manier te herdenken die meer in overeenstemming is met zijn betekenis voor onze polder dan de huidige, ronduit karige vernoeming. Een werkgroep gaat hierover nadenken.

Samenwerken voor cultuur

Het CDA is een groot voorstander van samenwerking tussen Bibliotheek, Muzisch Centrum en theater 't Voorhuys. Die samenwerking hoeft niet te leiden tot het bij elkaar intrekken: de bibliotheek en het Muzisch Centrum zitten goed aan het Harmen Visserplein. Ze zullen zich vanuit deze locaties de komende jaren wel moeten bezinnen op een veranderende vraag naar cultuur.

Naast het faciliteren van instellingen zal er, om een volwaardig cultureel aanbod te realiseren, passend bij een gemeente van onze omvang, af en toe een bijdrage aan

gezelschappen en ensembles verstrekt worden.

1.3. Over grenzen van kennis heen

Mensen met verschillende opleidingsniveaus hebben minder contact met elkaar. Ze doen aan andere sporten, de kinderen gaan vaak naar een andere school en ze bekijken andere websites of televisieprogramma's. Nieuwe contacten vormen zich wel via nieuwe media. Bijvoorbeeld groepen mensen die interessegebieden met elkaar via het internet delen. Dit laat zien dat mensen elkaar nog steeds opzoeken. In het beleid heeft de gemeente oog voor deze ontwikkeling. Ze zet sociale media actief in om iedereen bij de woonomgeving te betrekken en mensen met verschillende achtergronden en culturen te laten participeren en te integreren. De gemeente bepleit waar dat kan actieve deelname aan het sport- en verenigingsleven.

1.4. Dienstverlenend werken

De dienstverlening en informatievoorziening moet snel en makkelijk toegankelijk zijn. Het CDA ziet inwoners niet als klanten, maar als burgers. Wat evengoed betekent dat de gemeente zich, op basis van de ervaringen van de burger, als dienstverlener zal moeten opstellen.

Avondopenstelling

De gemeente past zich aan op de flexibele werktijden van mensen. Avond-openstellingen, het werken op afspraak en het bezoeken van ouderen, die zelf niet naar de balie kunnen komen, zijn voorbeelden van klantgerichte dienstverlening voor alle inwoners.

Communicatie via telefoon en balie

Niet iedereen heeft internet of houdt ervan via internet te communiceren. De burger houdt de keuze hoe hij of zij contact met de gemeente wil: internet, telefoon of contact aan de balie.

Open data

Om nieuwe dienstverlening of economische ontwikkeling te stimuleren publiceert de gemeente haar gegevens als open data. Iedereen kan van deze gegevens gebruikmaken zonder copyright of beperkingen. Persoonlijke gegevens worden niet openbaar gemaakt.

Toegankelijke website

Digitale informatie en dienstverlening van gemeenten moet gemakkelijk vindbaar zijn, ook voor mensen met een beperking. Om die reden dient een goede gemeentelijke website te voldoen aan het waarmerk drempelvrij. De website van de gemeente Noordoostpolder zou een spraakfunctie moeten krijgen voor slechtzienden.

Aan de website moet een digitale sociale kaart worden toegevoegd, waarop inwoners gemakkelijk kunnen vinden waar ze naar toe moeten als ze met een bepaald probleem zitten.

De gemeente Noordoostpolder zorgt voor een eigen app waarmee informatie beschikbaar is

1.5. Bestuurlijke schaal en betrokken burgers

Grootschaligheid en streven naar grote gemeenten zijn voor het CDA geen oplossing voor de vragen die nu op gemeenten afkomen. Het CDA staat voor een bestuur dat weet wat er leeft in de gemeenschap. We zijn dus voor een bestuur dat korte lijnen heeft met inwoners en vrijwilligers. Dat is ook bij samenwerking met andere gemeenten van groot belang.

Gemeenten krijgen steeds meer taken te vervullen. Soms kan een gemeente die niet alleen aan, omdat het ingewikkelde zaken zijn (jeugdzorg) of omdat ze gemeentegrenzen overschrijden (arbeidsmarktfragen). Soms kiest de gemeente ook voor samenwerking met andere gemeenten omdat het dan goedkoper is en de kwaliteit verhoogt. Maar uitgangspunt moet steeds zijn dat de samenwerking niet leidt tot een grootschalige en afstandelijke organisatie. We streven naar een betrokken gemeente die haar inwoners kent, waar de gemeenteraad bereikbaar is en een afspiegeling kan blijven van de lokale bevolking.

Bij regionale samenwerking moet daarom aan de volgende uitgangspunten worden gedacht:

Dichtbij huis

De burger merkt in de dienstverlening weinig van hoe de zaken achter de schermen zijn georganiseerd. De eigen gemeente blijft altijd herkenbaar als aanspreekpunt. Men kan dicht bij huis terecht voor veel gemeentelijke zaken.

Heldere doelen

De gemeenteraad moet duidelijk aangeven wat de gemeente wil bereiken met regionale samenwerking. Een goede opdracht vooraf en controle achteraf zijn nodig. Samenwerking mag niet ten koste gaan van de democratische regels in ons openbaar bestuur. Gemeenteraden mogen toezicht of controle niet overlaten aan wethouders.

Overzichtelijke samenwerking

Gemeenten en burgers hebben geen belang bij een lappendeken van samenwerkingsverbanden op diverse gebieden. Daarom wordt er bij voorkeur met dezelfde partners en bij samenhangende taken samengewerkt.

Provinciale herindeling

Het CDA is voorstander van het in stand houden van Flevoland, en als dat niet haalbaar blijkt, wil het onder de huidige plannen aansluiting van de Noordoostpolder bij Overijssel. Als de provinciale indeling van heel Nederland (dus niet alleen de Noordvleugel) wordt voorgesteld, zal de Noordoostpolder zich opnieuw moeten beraden. Daarbij is onderzoek van de voor- en nadelen noodzakelijk.

1.6. Over de grenzen

Gemeente Noordoostpolder is natuurlijk ook een Europese gemeente. Daarom zoeken wij actief aansluiting bij de wereldmarkt. Waar dat voor de hand ligt, zoek we de samenwerking met andere Europese regio's.

Kennis over Europa

Het CDA vindt het belangrijk dat er voldoende Europese kennis aanwezig is bij de gemeente. Een ambtenaar die de weg weet in Europese regels en subsidies is noodzakelijk. De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheden voor Europese steun bij regionale (natuur) subsidies, innovatiesubsidies en ondersteuning van het midden- en kleinbedrijf. Het stimuleren van de export is onderdeel van het economisch beleid. Samen met het bedrijfsleven wordt World Potato City uitgerold tot een gedegen marketingconcept.

2) Van grenzen naar ruimte:

Min regels en meer mogelijkheden

Als we terugkijken op de afgelopen jaren, zien we dat de overheid steeds meer taken op zich heeft genomen. En we zien dat de overheid daarbij steeds meer is gaan regelen en voorschrijven. Vaak met de beste bedoelingen. Als er een incident is, is de eerste publieke reactie vaak: 'Daar moet de overheid eens wat aan doen!' Het CDA wil deze trend keren en mensen meer verantwoordelijkheid laten nemen. Dat vraagt bestuurlijke moed, want het betekent dat mensen vaker op hun gezond verstand worden aangesproken in plaats van op regels en voorschriften. Daarbij past terughoudendheid bij met het maken van regels.

2.1. Ruimte geven aan lokale bedrijven

In een betrokken samenleving nemen burgers, maatschappelijke organisaties én bedrijfsleven samen initiatieven om problemen op te pakken. Bedrijven maken deel uit van die samenleving. Het CDA wil bedrijven ruimte bieden. Daarom bevorderen we maatschappelijk betrokken ondernemen. Toegevoegde waarde voor alle partijen, oftewel een win-winsituatie, is daarbij het uitgangspunt. Dat vraagt er in veel gevallen om dat specifieke regels zoveel mogelijk worden vervangen door algemene regels.

In de Noordoostpolder is de streekmarkt op het Kettingplein in Emmeloord een prachtig voorbeeld van lokaal, maatschappelijk en milieuvriendelijk ondernemen. Het CDA is een groot voorstander van dit initiatief.

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Betrek ondernemingen bij sociale uitdagingen. Sponsoring van projecten ligt voor de hand. Maar ook voorlichting op scholen (oriëntatie op een vervolgopleiding), hulp bij voorkomen van schulden (door financiële dienstverleners) of het re-integreren van jonggehandicapten, herintreders, en/of langdurig werklozen zijn goede voorbeelden. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie, door minimaal 5 % werknemers met een arbeidshandicap in dienst te hebben.

Geen 100 procent toezicht bij bouwen

Wie een woning bouwt of verbouwt, heeft ook een eigen verantwoordelijkheid. Het CDA vindt dat de gemeente meer moet kijken wanneer toezicht nog nuttig is en waar de risico's zo klein zijn dat toezicht alleen vertraagt en tot extra kosten leidt.

Terugbrengen van vergunningen

Het CDA wil het aantal vergunningen terugbrengen. Denk bijvoorbeeld aan de terrasvergunning. Als die eenmaal verleend is na overleg met omwonenden kan die voor onbepaalde tijd worden verstrekt. Handhaving op geluidsoverlast vindt pas na klachten plaats en kan tot intrekken van de vergunning leiden.

2.2. Ruimte geven aan professionals

Meer doen en minder administratieve lasten voor instellingen, dat is het uitgangspunt als het om maatschappelijke instellingen gaat. Dit kan vaak door een eenvoudiger subsidiebeleid of een ruimer ontheffingenbeleid. Maar durf ook los te laten. Stuur meer op

wát een instelling moet doen in plaats van hóé dat gedaan moet worden. Het vraagt van de gemeenteraad om vertrouwen in de professionals.

De gemeente moet door middel van beleid aangeven wat de professionals moeten doen en daarbij de bevolking en de professionals horen. Verder is het de taak van de gemeente om instellingen te controleren op effectiviteit. Carrefour, bijvoorbeeld, is een instelling die ouderenbeleid hoort uit te voeren dat de gemeenteraad heeft vastgesteld en niet andersom.

Verantwoorden subsidies

De gemeente vraagt bij projecten onder een bedrag van 5000 euro geen uitgebreid eindverslag meer. Subsidies worden voor meerdere jaren in plaats van eenmaal per jaar aan de instelling toegekend. De regels voor verantwoording worden vereenvoudigd. De gemeente stelt de vraag: wat is het effect van het geld, in plaats van: zijn de regels gevolgd?

Ontheffing van leges

Geef maatschappelijke instellingen of buurtinitiatieven die draaien op vrijwilligers ontheffing van het betalen van bepaalde leges (bijvoorbeeld straatspeeldagen en dorpsfeesten, voor de gebruiksvergunning e.d.). Zij dragen immers ook bij aan de samenleving.

Opstartsubsidies

Om nieuwe initiatieven niet te afhankelijk te maken van overheidsgeld worden subsidies voor een eindige periode verstrekt. Als een initiatief daarna niet zelfstandig levensvatbaar blijkt, eindigt ook de bijdrage van de gemeente.

Eerst uitproberen

Liever proefdraaien met een nieuwe aanpak in samenspraak met de mensen om wie het gaat, dan eerst een dikke nota schrijven. Laat alle betrokkenen leren van de praktijk voordat de personen die van de dienstverlening gebruikmaken met nieuwe regels te maken krijgen.

Indicatievrije toegang

We gaan het experiment aan om voorzieningen voor bijvoorbeeld ondersteuning of zorg zonder indicatie toe te kennen.

Op uitvoeringskosten kan bespaard worden. Achteraf wordt steekproefsgewijs bekeken of de voorzieningen terechtkomen bij mensen die het ook echt nodig hebben.

2.3. Zuinig zijn op onze ruimte

Ruimtelijk beleid vraagt zorgvuldige afstemming op de behoefte aan ruimte voor wonen, werken en recreëren. Dat zal per gebied naar zijn aard verschillen. Bedrijven moeten optimale mogelijkheden krijgen om zich te ontwikkelen. Voor de ontwikkeling van de agro-sector in brede zin is een primaire sector nodig die zich goed kan ontwikkelen. Daarnaast vragen de openliggende terreinen of mogelijk leegkomende gebouwen in Emmeloord om een visie op de middenkern (Golfslag, Balkan, PWA-hal en de plaats van de flats de Boei, Tros en Anker).

Lokale woningmarkt in beweging krijgen

De woningbouw heeft het nog steeds moeilijk. Het bevorderen van de doorstroom op de lokale woningmarkt vraagt maatwerk. In plaats van nieuwbouw voor starters en senioren kan ook gedacht worden aan een subsidie voor starters en faciliteiten voor ouderen die een bestaande woning kopen en in het geval van ouderen hun woning achterlaten voor jongeren.

Meer dan ooit is samenwerken van groot belang. Het CDA zoekt nieuwe vormen van samenwerking tussen gemeente, Mercatus, ontwikkelaars en zorg- en welzijnsaanbieders, om zo bovengenoemde doelgroepen te helpen aan een betaalbare c.q. geschikte woning (ook huurwoningen in het middensegment en duurdere). Er zijn goede voorbeelden waarbij de gemeente korting geeft op de grondprijs, (lokale) ontwikkelaars daardoor relatief goedkoop kunnen bouwen en corporaties garant staan om de woning op te kopen als zich geen koper zou melden.

Het CDA vindt dat de gemeente zich voor wat betreft de sociale woningbouw minder afhankelijk zou moeten maken van de corporatie.

Er zijn te weinig geschikte (koop)woningen voor de generatie die op de benedenverdieping een slaap- en badkamer wil hebben. Bestemmingsplantechnisch moeten we daar ruimte voor geven.

Collectief opdrachtgeverschap

Het CDA is voorstander van collectief particulier opdrachtgeverschap, waarbij de toekomstige bewoners gezamenlijk hun nieuwe buurt vormgeven.

Waar daar behoefte aan is, kunnen minder grote huizen gebouwd worden, met een flexibele indeling. Bewoners moeten meer zelf kunnen bepalen, bijvoorbeeld door 'achter de gevel bouwen', waarbij de gemeente flexibele bestemmingsplannen hanteert. Hierbij moet ook gedacht worden aan mantelzorgwonen en aan woningen voor drie generaties.

Herstructureren bedrijventerreinen

Het CDA vindt dat het herstructureren van bedrijventerreinen voorrang moet krijgen op de aanleg van nieuwe terreinen.

Ruimte en leefbaarheid in de dorpen

De grootste zorg in de dorpen is het behoud van leefbaarheid. Het CDA wil inzetten op een aanpak van verschillende kanten. Als er kansen zijn voor nieuwkomers zal hiervoor ook ruimte beschikbaar moeten zijn om het inwoneraantal te handhaven.

Een sociaal woningbouwprogramma voor starters en senioren is van belang voor de leefbaarheid. Samen met woningcorporaties wordt gekeken naar het verbeteren en/of herstructureren van het woonaanbod in de oudere gedeelten van de dorpen.

Bij bouwen in de dorpen hoort een visie op de infrastructuur van voorzieningen. Kale dorpen zonder levendigheid worden op den duur spookdorpen.

De gemeente gebruikt het DNA-dorpen, sociale structuurvisie en dorpsvisies om te komen tot een visie op infrastructuur aan voorzieningen en herstructureringsopgaven voor de

woningbouw.

De gemeente streeft naar een evenwichtige bevolkingssamenstelling in de dorpen.

Initiatieven van bewoners om voorzieningen in stand te houden, met inzet van vrijwilligers, worden aangemoedigd. Lokale regelgeving of beperkte kosten voor de gemeente moeten daarbij geen belemmering vormen.

Passende nieuwbouw

Nieuwbouw moet passend zijn bij het karakter en de sterke kanten van het dorp. Kleine bedrijvigheid in of bij een woning moet niet belemmerd worden door ruimtelijke regels van de gemeente. Dat geldt ook voor uitbouwen aan een bestaande woning om beter te kunnen voldoen aan wonen met zorg aan huis. De gemeente trekt samen met private partijen ook in kleine kernen nieuwe economische mogelijkheden aan.

Levensloopbestendig wonen

Bij nieuwe (ver)bouwprojecten dient meer aangesloten te worden bij de woonwensen van ouderen: zogenoemde kangoeroewoningen, woongroepen en levensloopbestendige woningen. Een betere afstemming met woning- corporaties, projectontwikkelaars, huisartsen en zorginstellingen maakt dit ook mogelijk.

2.4. Gezinsvriendelijke woonomgeving

Het CDA wil dat Emmeloord en de dorpen gezinsvriendelijker worden door te investeren in voldoende groene voorzieningen van hoge kwaliteit (bijvoorbeeld parken, plantsoenen en bomen). We maken ons sterk voor voldoende wandel- en fietspaden.

30 kilometer per uur

Het CDA stelt als ambitie: géén verkeersdoden in 30 kilometer-gebieden en woonerven, géén gewonden op schoolroutes, iedereen rijdt in de woonwijk maximaal 30 kilometer per uur. De infrastructuur moet het logisch maken dat in woonwijken de snelheden onder de 30 kilometer per uur liggen. Daarvoor wordt de weg in samenspraak met de bewoners snelheidsremmend ingericht. Kwetsbare verkeersdeelnemers kunnen gerust op pad in de eigen wijk of het eigen dorp. Bij wegontwerpen wordt rekening gehouden met het feit dat er steeds meer fietsende ouderen komen.

Veilig naar school

Gevaarlijke verkeerssituaties rond schoolroutes worden geëlimineerd. In de onmiddellijke omgeving van scholen komt een stopverbod voor auto's (en dus ook busjes). Ouders en begeleiders kunnen hun kinderen op enige afstand van de school laten uitstappen en hen het laatste stuk laten lopen, om het gevaar voor fietsende en lopende klasgenootjes te verkleinen. Druk gebruikte routes worden in het straatbeeld zichtbaar gemaakt voor alle weggebruikers.

3) Van nazorg naar voorzorg:

Voorkomen is beter

Als er iets misgaat in een mensenleven, is er in onze samenleving een vangnet. Op het gebied van werkloosheid, ziekte, beperking en bij schulden. Teveel is de nadruk komen te liggen op het geld dat de overheid in deze regelingen wil steken. Het CDA wil deze trend ombuigen door ook te kijken naar wat mensen zelf of met elkaar kunnen doen om onnodige zorg te voorkomen.

Gezond leven, steeds blijven leren en jezelf ontwikkelen zijn voorwaarden voor het actief deelnemen aan de samenleving. Door preventief beleid wordt ook het beroep op dure voorzieningen beperkt. Dat is nodig zodat die voorzieningen kunnen blijven bestaan voor mensen die het écht nodig hebben. De gemeente investeert op haar beurt in het signaleren van gezondheidsproblemen en vereenzaming voordat deze aan de orde zijn.

3.1. Zorg efficiënt én dichtbij

In de zorg is voorkomen bij uitstek beter dan genezen. Dat vraagt om een zo gezond mogelijke levensstijl. Om investeren in voorzieningen die sport en bewegen stimuleren en goede voorlichting om ongezond gedrag tegen te gaan. Het vraagt vroegtijdige signalering als er iets mis dreigt te gaan met kinderen.

Als het gaat om het voorkomen van ziekte en het behoud van welzijn en zelfstandigheid, stellen we de levensloopbenadering centraal. Die benadering gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van iedere burger voor de gewenste kwaliteit van het leven, nu en op latere leeftijd. De gemeente ondersteunt waar nodig de zelfredzaamheid van burgers en adviseert en voorziet in een woon-, zorg- en welzijnsomgeving voor ouderen en hen die leven met beperkingen.

Zorg en welzijnsactiviteiten kunnen bij overheveling van taken naar de gemeente in elkaar worden geschoven door vrijwilligers en Zorggroep ONL te laten samenwerken.

Vereenzaming tegengaan

Vereenzaming is een groot risico als ouderen langer zelfstandig blijven wonen. Het CDA blijft zich inzetten op het betrekken van ouderen bij activiteiten, en wil de kerken, ouderenbonden, vrijwilligers en mantelzorgers daarbij inschakelen, omdat die hierbij een grote rol spelen.

Buurtzorg

Zorg moet zo dicht mogelijk bij huis worden georganiseerd. Zorg en welzijn op wijkniveau of op dorpsniveau maakt het mogelijk om de eigen kracht van burgers te stimuleren en de directe omgeving van burens en vrienden daarin te betrekken.

Mantelzorgers ontlasten

Het CDA vindt ondersteuning van mantelzorgers door respijtzorg, emotionele en praktische hulp van groot belang. Respijtzorg is zorg aan een zorgbehoevende, met als doel om diens mantelzorger(s) vrijaf te geven. Het zijn personen of voorzieningen die, beroepsmatig of vrijwillig, voor een tijdje de mantelzorg overnemen.

Slimme zorg

Innovatieve technische oplossingen kunnen inwoners enorm ondersteunen. Mantelzorgers kunnen via een website het overzicht van alle voorzieningen beter bewaken. Steeds meer ouderen kunnen uit de voeten met internet. Door gerichte online platforms in te richten kunnen zij ook daar sociale contacten blijven opdoen. Door sociale media kunnen ouderen of dorpen/wijken ook zelf hun vrijwillige zorg organiseren

Voorzieningen in de directe omgeving

De gemeente steunt initiatieven die contacten met ouderen tot stand brengen. Een actieve en regisserende rol is daarbij gepast,

Te vaak wordt ervan uitgegaan dat ouderen als vanzelf naar buurtcentra gaan. Voor de minder mobiele ouderen is dat echter niet het geval. Als alternatief voor een gemeenschappelijke ontmoetingsruimte kan vaak ook een leegstaand pand ingericht worden of bijvoorbeeld doordeweeks leegstaande kerken/ kerkelijke gebouwen. Daarover kunnen afspraken worden gemaakt.

3.2. Goed begin is het halve werk

De gemeente wordt verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Het CDA ziet lokaal jeugdbeleid als het startpunt voor het voorkomen van veel sociale problemen in de toekomst. Een goed begin in het leven is het halve werk. Een goed begin voor de nieuwe jeugdzorgtaak van de gemeenten is dat ook. Daarbij wordt samenwerking gezocht met de onderwijsinstellingen, welzijnsinstellingen en huisartsen in de gemeente. Vroeg ingrijpen in problematische gezinssituaties past bij de keuze voor voorzorg boven nazorg.

Betrokken en effectief

Jeugdzorg wordt vanaf 2015 een taak van gemeenten. Het CDA ziet volop kansen om de jeugdzorg eenvoudiger en effectiever te maken.

Het accent moet liggen op het voorkomen van problemen en vroegtijdige signalering als er iets misgaat. Het op peil houden van algemene jeugdvoorzieningen zoals de kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, scholen, sportclubs en jongerenwerk voorkomt dat te veel jongeren gebruik moeten maken van jeugdzorg. Het CDA vindt dat op dit terrein de samenwerking met het onderwijs een vereiste. Naast de opdracht voor het passend onderwijs liggen hier goede mogelijkheden om zaken integraal op te pakken.

Gezinnen kennen

De gemeente investeert in informatie over de gezinnen die al ondersteuning krijgen en weet wie de ondersteuning verleent. De gemeente grijpt de kans om het totaal aan instellingen rond jeugdzorg op elkaar af te stemmen.

Doel van jeugdzorg voorop

Niet een discussie over de structuur van de jeugdzorg en het jongerenwerk staat voorop, maar het doel. Structuren of instellingen zijn daaraan ondergeschikt. Eén instelling neemt de zorg of de ondersteuning per jongere op zich en stemt het waar nodig met anderen af.

Ondersteuning voor ouders

Het Centrum voor Jeugd en Gezin blijft zich bezighouden met de ondersteuning van die ouders die concrete opvoedingsvragen hebben. De centra stimuleren ook contacten tussen ouders die elkaar behulpzaam kunnen zijn. Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet goed toegankelijk zijn bij opvoedingsvragen.

Specifieke aandacht moet er zijn voor jongeren die al vroeg een kind krijgen via voorlichting en ondersteuning via praatgroepen. Begeleiding van met name jonge moeders moet ertoe leiden dat zij zelfstandig voor hun kind kunnen zorgen.

Sport is gezond en vormend

Sportdeelname van jongeren is gezond en gaat overgewicht tegen. Daarnaast bevordert deelname aan sport teamgeest en leren jongeren zich inzetten voor elkaar. Het CDA stimuleert jeugdlidmaatschap en kijkt samen met verenigingen naar mogelijkheden om jongeren van 16 tot 18 jaar actief te houden. Met vouchers blijft sportdeelname voor minima mogelijk.

Jongerenlintje

In een aantal steden zoals Leeuwarden, Ede en Utrecht wordt jaarlijks een jongerenlintje toegekend aan jongeren die zich actief hebben ingezet voor de samenleving. Kinderen en jongeren worden in het zonnetje gezet en zo bedankt voor hun inzet voor de gemeente. Het CDA wil ook in de Noordoostpolder jongerenlintjes uitreiken.

3.3. Ondersteuning voor ouderen

Mensen worden gemiddeld ouder en het aantal ouderen neemt toe. Tegelijkertijd blijven ouderen langer gezond en actief en hebben zij gemiddeld meer te besteden dan vroeger.

Actieve en zelfstandige ouderen zijn van belang voor de samenleving. Het CDA onderschrijft de zilveren kracht! De gemeente werkt aan langer zelfstandig wonen en zelfredzaamheid door te investeren in een levensloopbestendige infrastructuur en passende woningen.

Bewegen in de buurt

De openbare ruimte kan uitnodigend worden ingericht om een (korte) wandeling te maken. Dat kan door routes van diverse afstanden voor ouderen zichtbaar aan te geven en voldoende bankjes om af en toe even uit te rusten. In speeltuinen kunnen ook voorzieningen voor ouderen worden ingericht (bijv. jeu-de-boulesbanen).

Ouderenbonden ondersteunen

Het CDA vindt dat de ouderenbonden als gesprekspartner nodig zijn in de zorgverlening. De gemeente zorgt ervoor dat belangenbehartigers mee kunnen praten over gemeentelijk beleid en biedt hiervoor ondersteuning, zodat ze op een goede manier hun werk kunnen doen. Het CDA ziet een rol voor de gemeente weggelegd om samen met de ouderenbonden de Dag van de Ouderen meer inhoud te geven. Daarnaast ziet het CDA een grote rol weggelegd voor de kerken.

Deelname door mensen met een beperking

Het hebben van een beperking moet niet betekenen dat mensen minder deel kunnen nemen aan het maatschappelijk verkeer. Het CDA is voorstander van de aanpak waarbij samen met de WMO-medewerker gekeken wordt hoe iemand met een beperking door eigen inzet of inzet van het eigen sociale netwerk optimaal kan functioneren.

3.4. Onveiligheid voorkomen en bestrijden

Veiligheid is een fundamenteel recht voor elk mens. De overheid heeft als enige het recht dwangmaatregelen te nemen om de veiligheid in de samenleving te verzekeren. Maar veiligheid is wel een zaak van iedereen.

De veiligheid van een samenleving hangt samen met de sociale verantwoordelijkheid die mensen in hun eigen omgeving willen nemen. Een benadering van veiligheid die verdergaat dan de inzet van politie is de enige duurzame manier om de lokale samenleving veiliger te maken. Of om onveiligheid in de toekomst te voorkomen.

Politie in de buurt

Het politiebureau of een andere vorm van direct contact met de politie moet dicht bij huis blijven en publieksvriendelijke openingstijden hebben.

Aangifte doen via internet wordt bevorderd. De wijkagent moet zichtbaar zijn voor de buurt en 80 procent van zijn of haar tijd in de buurt actief zijn. Ook de jeugdagent blijft een belangrijke rol spelen.

Buitengewone opsporingsambtenaren

De BOA's moeten niet alleen ingezet worden in het centrum, maar ook in de woonwijken. De inzet moet flexibel zijn, zodat er gereageerd kan worden op overlast. Nu BOA's ook buiten de eigen gemeente op kunnen treden, kan de slagvaardigheid worden vergroot door over gemeentegrenzen heen effectief samen te werken, bijvoorbeeld bij grote evenementen.

Alcoholbeleid

Bij veel gevallen van overlast speelt alcohol een rol. De leeftijdsgrens van 18 jaar voor aankoop van alcohol wordt streng gehandhaafd in samenspraak met de winkeliers. Bij evenementen wordt evenementenbier (met een lager alcoholpercentage) geschonken. Voor alcohol en drugs is voorlichting aan ouders belangrijk om hen op hun verantwoordelijkheid aan te kunnen spreken.

Problematisch alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar dient te worden aangepakt. De gemeente zal hierop samen met de ouders, scholen en de verkopers van alcohol (supermarkten, cafés, sportkantines et cetera) een proactief beleid voeren en optreden als de regels worden overtreden. De aanpak van alcoholmisbruik is een langdurig traject. Het CDA wil dat de gemeente een duurzame aanpak ontwikkelt om alcoholgebruik op jonge leeftijd te voorkomen.

Cameratoezicht

Cameratoezicht is een effectief middel om vandalisme of inbraken op industrieterreinen te verminderen. In het centrum van Emmeloord kunnen camera's de politie ondersteunen bij het voorkomen van escalaties in het uitgaansgebied en bij tegengaan van geweld. Ook bij grote evenementen is cameratoezicht wenselijk. Wie zijn eigen woning door een camera wil beschermen, mag deze niet zo afstellen dat ook andere woningen opgenomen worden.

Coffeeshops

Het CDA ontmoedigt drugsgebruik. Ook in komende raadsperiode is er geen plaats voor een coffeeshop in de Noordoostpolder.

Vandalisme

De gemeente herstelt binnen twee werkdagen kleine vernielingen in de openbare ruimte. Om inwoners bewust te maken van de impact van vandalisme wordt jaarlijks een overzicht van de gemaakte herstelkosten gepubliceerd. De schade wordt verhaald op de daders.

Brandweer en brandpreventie

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor de brandweer. Zij kennen de omgeving goed, zorgen voor betrokkenheid bij de woonplaats en houden de brandweertzorg betaalbaar. De jaarlijkse brandweerrapportages moeten inzicht verschaffen in het wel en wee van de (lokale) vrijwilligers bij de brandweer. Daarvoor worden regelmatig tevredenheidsonderzoeken bij de (regionale) brandweer gehouden.

Brandpreventie moet hoog op de agenda staan. Het installeren van rookmelders wordt bevorderd door voorlichting. Extra controles vinden plaats bij particulier kamerverhuur.

Rampenbestrijding

Gemeenten moeten zich voorbereiden op eventuele incidenten en crises. Dan moet de organisatie er staan. Dat vraagt goede (regionale) afspraken en veel oefenen met de politie en de hulpdiensten. Door het ontstaan van veiligheidsregio's en schaalvergroting moeten we er wel voor zorgen dat hulpdiensten de regio kennen.

Ouderenmishandeling

Ouderenmishandeling komt veel voor in Nederland. Het is een onacceptabel maatschappelijk probleem dat vaak onzichtbaar is. De gemeente gaat een actief beleid voeren om de bewustwording van ouderen en hun familie, zorgverleners, mantelzorgers en vrijwilligers voor deze vorm van mishandeling te vergroten.

4) Van polarisatie naar participatie:

Iedereen doet mee

Ieder mens heeft talenten. Het CDA streeft naar een samenleving waarin iedereen erbij hoort en zijn of haar steentje bijdraagt. Talenten zijn niet evenredig verdeeld. Dat vraagt erom dat er steeds werk wordt gemaakt van een lokale samenleving waarin mensen niet worden uitgesloten. De christen-democratie bevordert dat mensen elkaar leren kennen waarmee vooroordelen worden voorkomen. Werk is een middel bij uitstek om deel te nemen aan de samenleving en verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leven of het eigen gezin. Naast de nodige solidariteit spreken we mensen ook aan op hun persoonlijke verantwoordelijkheden. Rechten en plichten gaan dus hand in hand.

4.1. Maatschappelijke ondersteuning

Het gemeentelijk WMO-beleid is gebaseerd op drie uitgangspunten: iedereen doet mee, problemen voorkomen (door preventie en vroege signalering) en problemen waar nodig oplossen (door individuele ondersteuning).

Vanaf 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor diverse taken binnen het sociaal domein. Het is nu de kans om diverse taken in samenhang op te pakken als een geheel.

In de ogen van het CDA is niet enkel de gemeente de partij die het beleid en de omkeer in het sociaal domein bepaalt. Waar er steeds vaker een beroep wordt gedaan op de inzet en solidariteit van mensen mogen die mensen verwachten dat de overheid naar hen luistert en ideeën serieus neemt. Juist als het gaat om de zorg en hulp voor familie, vrienden en burens.

Vanuit dit perspectief is de inzet op sociale wijkteams belangrijk. Vanuit een team, dichtbij de inwoner, kunnen diverse vragen op gebied van zorg, hulp en werk in samenhang opgepakt worden en kan eventuele hulp snel gestart worden. Ook hierbij geldt dat er één persoon tot regisseur van het gezin/inwoner benoemd wordt.

Het CDA vindt dat uiteindelijk bij de uitvoering van de transities de vraag van de inwoner centraal moet blijven staan en niet de organisatie die de hulp uitvoert. Dat geldt ook als het gaat om financiering. Waar mogelijk financiert de gemeente organisaties op het bereikte effect en niet op een bepaald (hulp/ondersteunings)traject.

De gemeente heeft de taak om met de beschikbare budgetten van het rijk (ondanks de bezuiniging) de transities zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten.

Leidend is wel dat mensen die hulp nodig hebben moeten kunnen rekenen op de steun van de overheid. Het kan niet zo zijn dat mensen verwaarloosd worden of vereenzamen.

4.2. Welzijn van mensen

Leeftijd, lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen mogen geen belemmering zijn voor deelname aan de samenleving. We staan voor een samenleving, waarin iedereen erbij hoort. Zo'n samenleving kan niet eenzijdig door de overheid worden gecreëerd.

Iedereen die deel uitmaakt van de samenleving is daarvoor nodig. Dat begint bij het gezin

en/of de directe woonomgeving. Maar ook op school, in het bedrijfsleven, in de sport en in het uitgaansleven is inclusief denken en niemand buitensluiten belangrijk.

Het CDA wil initiatieven ondersteunen die een inclusieve samenleving dichterbij brengen. Het welzijnswerk in de gemeente kan hierin een stimulerende functie hebben. Dat betekent dat het CDA activiteiten ondersteunt waarbij mensen met beperkingen zich welkom voelen en worden opgenomen in de reguliere samenleving.

Dorps- en wijkcentra

In ieder dorp en in iedere wijk van Emmeloord moet een plaats zijn waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Dat kan een wijkcentrum zijn, een dorps huis, een kantine van een sportvereniging of een vrijkomend klaslokaal. Investeren in activiteiten die bijdragen aan de ontmoeting tussen bewoners is enkel winst!

De gemeentelijke bijdrage aan een dorps- of wijkvereniging is wel afhankelijk van de eigen inbreng van de bewoners: het heeft geen zin een accommodatie open te houden waar de bewoners zelf weinig komen.

Sport

Het CDA vindt het belangrijk dat je in elk dorp kunt sporten. Het CDA doet een beroep op sportverenigingen om de samenwerking te zoeken waar dat nodig is. Om kosten beheersbaar te houden kunnen verenigingen zelf het onderhoud ter hand nemen, uiteraard conform de eisen van de NOC*NSF.

Voedselbank

De voedselbank blijkt helaas noodzakelijk maar moet wel een tijdelijke oplossing blijven. De gemeente ondersteunt waar nodig in het vinden van een geschikte accommodatie. Bezoekers van de voedselbank hebben vaak meer problemen tegelijk, zoals werkloosheid en schulden. Zij worden actief benaderd om deel te nemen aan het schuldhelpverleningstraject en het zoeken van werk. Zo kan de voedselbank ook voor hen een tijdelijke voorziening blijven.

Sleutelfiguren en instellingen in de wijk

De gemeente werkt bij het uitvoeren en maken van nieuw beleid samen met de mensen die weten wat er in buurten en wijken speelt. Dat zijn Dorpsbelang, Wijkplatform, diaconieën, charitas, de Zonnebloem, WMO-organisaties en dergelijke. Het kunnen ook mensen zijn die de buurt goed kennen en door de bewoners vertrouwd worden als sleutelfiguren, bijvoorbeeld de jeugdagent en de wijkagent. Hun mening wordt door de gemeente gevraagd.

4.3. Weer aan het werk

Werkloosheid is een groeiend probleem voor mensen. De economische omstandigheden maken de oplossingen lastiger. Toch blijft werk de meest belangrijke factor om erbij te horen. Ons uitgangspunt is: of je bent aan het werk, of je levert een bijdrage door vrijwilligerswerk of dagbesteding. Meer mensen zullen op een effectieve manier van de

bijstand naar nieuw werk begeleid moeten worden. Er moeten flexibelere regels komen voor mensen die vanuit de bijstand iets willen ondernemen.

Bijzondere positie van jongeren

De aanpak van jeugdwerkloosheid heeft de prioriteit. Om jongeren uit een uitkering te houden, wordt ingezet op training, scholing, werkervaringsplaatsen en aanvullingen op het loon wanneer zij niet volledig kunnen werken.

Met regionale opleidingscentra worden goede afspraken gemaakt over de plek die jongeren krijgen als zij de entree-toets in het MBO niet halen. Bij deze groep dreigt het risico dat zij zonder diploma aan de kant komen te staan. Ook moet er speciale aandacht zijn voor werk voor jongeren die uit het speciaal onderwijs komen. Het CDA vindt de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven van cruciaal belang.

Wederkerigheid

Gemeenten verplichten mensen die een bijstandsuitkering ontvangen, en niet in een re-integratietraject zitten, tot het leveren van een tegenprestatie. Dit kan in de vorm van vrijwilligerswerk bij organisaties maar ook in de buurt. Het CDA vindt het belangrijk dat alle mensen meedoen in de samenleving.

Door de nieuwe participatiewet krijgt de gemeente de verantwoordelijkheid voor ca. 400 Wajongers. Daarnaast wordt zij geconfronteerd met een enorme bezuiniging op de sociale werkvoorziening. De reeds ingezette visie op een werkcorporatie waarbij onderwijs, bedrijfsleven, Concern voor Werk en gemeente de samenwerking intensiveren ondersteunt het CDA van harte. Op deze wijze kan mogelijk – want de opgave is enorm – voorkomen worden dat mensen van Concern voor Werk of het speciaal onderwijs onbedoeld niet meer aan het werk komen.

Ouderen

Werkloosheid is ook voor ouderen (50+) een groeiend probleem. Als zij ontslagen worden is de kans op een nieuwe baan niet groot. Hierdoor zullen velen van hen na hun werkloosheidsuitkering, tot aan hun pensioen, van een bijstandsuitkering moeten rond komen. De gemeente zet de komende raadsperiode in op meer samenwerking tussen junioren en senioren.

4.4. Goed onderwijs

Niets heeft zoveel impact op een goede sociale integratie als onderwijs. Onderwijs vergroot de kansen van kinderen, jongeren en ouderen. De bevoegdheid van gemeenten op het gebied van onderwijs is niet groot. Dat geeft veel scholen de positieve vrijheid om zelf te bepalen hoe goed onderwijs eruitziet. Wel zijn scholen partners bij het signaleren en oplossen van problemen. Er is extra aandacht nodig voor sociale uitsluiting van kinderen en het verbeteren van leerprestaties.

Keuzevrijheid van ouders

Het CDA zet actief in op het behoud van basisscholen in krimpgebieden in de dorpen. De kwaliteit van het onderwijs staat daarbij altijd voorop. Onderdeel van die kwaliteit is ook de levensbeschouwelijke identiteit van de school. Als er één school per dorp overblijft moet dat

een school zijn die invulling geeft aan de verschillende identiteiten. Onder andere Creil en Espel hebben daar voorbeelden van. Ook de verdergaande samenwerking tussen de schoolverenigingen SCPO en AVES draagt bij aan verbinding maar ook weer onder erkenning van de verschillende identiteiten. Het CDA vertrouwt erop dat beide schoolverenigingen ruimte geven aan het behoud van de levensbeschouwelijke identiteit van de basisscholen.

Lezen en rekenen, technisch onderwijs

Het CDA vindt lezen belangrijk, en wil dat de gemeente scholen en bibliotheek blijft faciliteren om (gezamenlijk) een stimuleringsprogramma te behouden, waarvoor ook ouders kunnen worden uitgenodigd.

Het CDA is voorstander van versterking van het technisch onderwijs door samenwerking tussen vakonderwijs en werkgevers. Het CDA vindt onderwijs uitgedaagd moet worden om te komen met innovaties.

4.5. Dienstbaar aan dezelfde mensen

De gemeente heeft diverse gesprekspartners. Kerken en andere religieuze gemeenschappen horen daar ook bij. Mensen die vanuit hun overtuiging maatschappelijk actief zijn, zijn vaak dienstbaar aan dezelfde mensen als waar de gemeente zich op richt. In de aanpak van armoede is bijvoorbeeld contact met diaconieën onontbeerlijk.

Om die reden maakt de gemeente geen onderscheid in het subsidiebeleid tussen neutrale of levensbeschouwelijke organisaties als het gaat om het (helpen) uitvoeren van algemene maatschappelijk taken.

4.6. Burgerschap

Burgerschap staat centraal in de activiteiten die de gemeente onderneemt op het gebied van integratie van minderheden. Maar in zekere zin geldt dit voor iedere inwoner van de gemeente.

De naturalisatiedag waarop nieuwe inwoners van de gemeente de Nederlandse nationaliteit krijgen uitgereikt, wordt verbreed. Ook jongeren die 18 jaar zijn geworden, worden voor deze gemeentelijke 'burgerschapdag' uitgenodigd.

4.7. Arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten leveren een belangrijke bijdrage aan de economie van de Noordoostpolder. Steeds meer migranten vestigen zich hier permanent. Belangrijk is hierbij een goede integratie in dorp en wijk. Daarbij hoort een evenwichtige spreiding van migranten over de woongebieden. De gemeente maakt daarover afspraken met verhuurders. Voor tijdelijke werknemers is grootschalige huisvesting in het buitengebied een goede oplossing.

5) Van verbruiken naar waarderen:

Niet alles is in geld uit te drukken

Alles in onze omgeving moet op waarde geschat worden. Ook als het niet meteen in geld valt uit de drukken. De leefbaarheid in onze kleine kernen is onbetaalbaar. Dat geldt ook voor ons landschap, voor onze kleine detailhandel of de boerenbedrijven die vaak al decennia aan het dorp of de stad verbonden zijn. CDA'ers zijn rentmeesters van wat van waarde is. Daarin zit ook economische potentie. Wat de natuur geeft kan ook voor innovatie en nieuwe energie ingezet worden. Het draaiende houden van de lokale economie hoort daarbij. Er hoeft geen tegenstelling te zijn tussen duurzaamheid en economische ontwikkeling. Ook dat laatste is nodig voor groeiende werkgelegenheid.

5.1. Gezonde lokale economie

Een samenleving waarin iedereen erbij hoort heeft behoefte aan een gezonde economie en goede werkgelegenheid. Hoewel gemeenten slechts deels de economische ontwikkeling kunnen beïnvloeden, is vooral het midden- en kleinbedrijf (MKB) afhankelijk van lokale keuzes. Zonder groei van de lokale economie komt er geen werkgelegenheid bij. De gemeente creëert randvoorwaarden voor die noodzakelijke groei en ondersteunt bedrijven. Maar zij gaat niet voor de individuele ondernemer keuzes maken.

Stadshart Emmeloord

Het winkelgebied van Emmeloord-Centrum heeft de afgelopen jaren belangrijke verbeteringen laten zien (Lange Nering, Paardenmarkt, Cultuurplein). Het CDA wil dat het project voltooid wordt met de gedeeltelijke bebouwing van de Deel. Een rijker winkelaanbod is aantrekkelijk voor consumenten en maar ook voor de winkeliers. Bij dit alles moet in het oog worden gehouden dat de gemeente zelf niet risicodragend is. Voor het CDA is leidend dat de gemeente grote afkoopsommen moet betalen bij het openbreken van de bestaande contracten. Het CDA wil de gemeente niet met die lasten opzadelen.

Midden- en kleinbedrijf

Om startende bedrijven te ondersteunen, organiseert de gemeente samen met de ondernemersvereniging uitwisseling tussen nieuwe en ervaren ondernemers. De gemeente stemt de opleidings- en re-integratietrajecten voor uitkeringsgerechtigden af met de ondernemersvereniging op de behoefte aan lokaal (winkel)personeel. Als een bedrijf ergens niet binnen de regels past laat de gemeente het daar niet bij, maar zoekt met de ondernemer actief mee naar andere mogelijkheden.

Zelfstandigen zonder personeel

Voor zelfstandigen zonder personeel wordt het in de bestemmingsplannen gemakkelijker gemaakt om een eigen bedrijf aan huis te vestigen. Daarbij mag de omgeving niet belast worden (geen machinelawaai in een woonwijk). Het buitengebied heeft primair agrarische functie. In het aanbestedingsbeleid wordt ruimte gegeven aan kleine zelfstandigen en kleine bedrijven om mee te dingen naar opdrachten. Bijvoorbeeld ook door het opdelen van grotere opdrachten.

Koopzondag

De koopzondag is niet vanzelfsprekend. Het CDA is terughoudend bij uitbreiding. Het aantal koopzondagen wordt in overleg met de lokale middenstand vastgesteld. Bij de uitbreiding van het aantal koopzondagen moeten ook de kleine ondernemers, het personeel en de vakbonden worden gehoord.

Social return

Werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kan opgenomen worden in het aanbestedingsprotocol. Ondernemers wordt gevraagd bij 10 procent van de in te zetten arbeid gebruik te maken van personen in de bijstand of zij die werken bij de sociale werkvoorziening.

Internet

CDA streeft ernaar dat alle inwoners gebruik kunnen maken van snelle internetverbindingen via glasvezel of andere mogelijkheden, eventueel door ondernemers opgezet en gerealiseerd.

5.2. Gezonde agrarische sector

De leefbaarheid op het platteland staat of valt nog steeds met een gezonde agrarische sector. Het CDA is bij uitstek de partij die zich inzet voor een vitaal buitengebied. Wij streven naar een goede balans tussen landbouw, natuur en recreatie. Een buitengebied waar plaats is voor de boer, de inwoners en de toerist.

Het CDA ondersteunt het beeldmerk de Noordoostpolder “world potato city” van harte. Er ligt op dit terrein veel potentie in de agrofoodsector. Naast de teelt van diverse aardappellrassen, pootgoed, en consumptie-aardappelen vindt het CDA belangrijk dat de hele keten van die agrofoodsector gevestigd is in de Noordoostpolder. Op het terrein van acquisitie zijn extra inspanningen hiervoor belangrijk.

Agrarisch natuurbeheer

Coalities zijn nodig tussen natuurbeheerders (o.a. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten) en de agrarische sector waardoor boeren veel meer betrokken worden in het beheer van terreinen.

Landbouwgrond

Noodzakelijke vergroting van boerenbedrijven kan de komst van grotere bedrijfsgebouwen betekenen. Een kwalitatieve inpassing in het landschap van schuren is een vereiste. Het CDA is terughoudend bij de teruggave van landbouwgronden aan de natuur.

Toezicht op singels

Singels rond boerderijen vormen een kenmerkend landschappelijk element in de Noordoostpolder. Het CDA is er groot voorstander van dat het toezicht op singels in het buitengebied versterkt wordt. De gemeente zet zich in voor een groene omranding van Emmeloord en de dorpen.

Functieverandering

Als een agrarisch bedrijf stopt, komt er vaak een groot pand leeg te staan. We zijn in die gevallen voorstander van een nieuwe bestemming. Door bijvoorbeeld woonvormen mogelijk te maken. Of door ruimte te geven aan een zorgboerderij of een andere vorm van eigentijds ondernemerschap

Recreatie

Het CDA kiest voor natuur, maar ook voor activiteiten op het gebied van landbouw, recreatie en toerisme. De Noordoostpolder heeft veel recreatieve mogelijkheden die verder uitgewerkt kunnen worden. Een succesvol event is "uit je tent". Het CDA is voorstander van dergelijke initiatieven, maar vindt dat de recreatieondernemers dergelijke projecten moeten overnemen en dragen. De oplevering van De Wellerwaard is een belangrijke plus voor de gemeente.

Groene schoolpleinen

Het cliché dat kinderen vaak niet weten waar ons voedsel vandaan komt gaat helaas maar al te vaak op. Daarmee komen kinderen op afstand te staan van natuur en landbouw. Een groen schoolplein waar ook groenten kunnen worden verbouwd kan helpen dat tijt te keren. Op bezoek bij de boer, als onderdeel van het lesprogramma, laat hen met dat deel van de voedselvoorziening en natuur kennismaken.

5.3. Nieuwe groene energie

Niet alleen gebruiken maar ook bewaren is het uitgangspunt. Natuur, grondstoffen, energie, voedsel en afval hebben een waarde. Als we dit belangrijk vinden, moeten we het anders gaan doen. Wij streven ook lokaal naar een balans tussen mens, milieu en een gezonde economie. We stellen ambitieuze en haalbare milieudoelen. We betrekken lokale bedrijven en vooral ook de inwoners bij de overgang naar een duurzaam ingerichte gemeente. Om duurzaamheid niet slechts een project van de overheid te laten zijn, kiezen we als christendemocraten voor spontane projecten op de schaal van de wijk.

Zelf energie opwekken

Geef burgers die zelf energie opwekken de ruimte. Neem barrières weg bij initiatieven van buurten, verenigingen, corporaties en bedrijven. Samen met de gemeente kunnen afspraken over te leveren prestaties worden vastgelegd.

Windenergie

Met het windmolenpark Noordoostpolder kan de gemeente zich op de kaart zetten als milieuvriendelijke en energieke gemeente. Het geplande bezoekerscentrum zou dit effect nog kunnen versterken.

Schaliegas

Het CDA is een voorstander van duurzame energie. Daar gaan we ons primair op richten. De winning van schaliegas kan een alternatief zijn voor import van andere fossiele brandstoffen, en vermindert daardoor de afhankelijkheid van leveranciers in het Midden-

Oosten en de voormalige Sovjet-Unie. Ook is het een goed alternatief voor de goedkopen, maar vervuilende steenkool. Zolang er echter geen volstrekte duidelijkheid is over de effecten van (proef)boringen en de mogelijke risico's voor mensen, dieren, natuur en milieu, is het CDA niet bereid mee te werken aan proefboringen of de winning van schaliegas.

Waterstof

Auto's die op waterstof rijden zijn experimenteel, maar hebben wel de (groene) toekomst. De vestiging van een waterstofproducent in onze gemeente kan het duurzame imago versterken.

Verduurzamen van verkeer

Gratis fietsenstallingen, die tevens prima als werkgelegenheidsproject kunnen dienen, maken het gebruik van de fiets extra aantrekkelijk. Door de verbreding van de N50 naar 2x2 en de oprit met een viaduct bij de Bomenweg wordt het centrum van Emmeloord beter bereikbaar. Voor de verkeerscirculatie in het centrum heeft dit een positief effect. In het kader van de verkeerscirculatie van het centrum is het CDA van mening dat, in overleg met het bedrijfsleven en bewoners, gezocht moet worden naar een verkeerscirculatie die duurzaam is.

Het afblazen van de Zuiderzeelijn betekent dat onze gemeente nog steeds verstoken is van een rechtstreekse OV-verbinding met het economische hart van ons land, de Randstad. Onder jonge kenniswerkers wordt het openbaar vervoer echter steeds populairder. De superbuis van Wubbo Ockels verdient daarom onze blijvende aandacht. In afwachting daarvan dient er een spitsbus te komen tussen de Noordoostpolder en de Amsterdamse Zuidas en Schiphol, en de Uithof in Utrecht.

Voor de Zuiderzeelijn moet een blijvend pleidooi worden gehouden vanuit onze en de omliggende gemeenten, ook al kan dat nog jaren duren. Het CDA wil de spoorverbinding naar het Noorden op het netvlies houden!

Afval

De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen van afval. In de overeenkomst met de inzamelaar HVC wordt gestreefd naar zoveel mogelijk recycling van afvalproducten. De reststroom die overblijft wordt bij voorkeur gebruikt om energie op te wekken. Het streven moet zijn: 1. voorkomen van afval; 2. hergebruik

Het experiment dat nu al enige tijd succesvol draait in de Emmeloordse wijk de Erven, Emmelhage en Waterland, waarbij met een aparte container voor o.a. papier wordt gewerkt (zodat de burger dat niet meer hoeft weg te brengen) dient ten spoedigste te worden uitgerold over in ieder geval de rest van Emmeloord en de dorpen. Bij het afbouwen van de papierinzameling wordt rekening gehouden met de belangen van verenigingen en scholen.

5.4. Wel in geld uit te drukken

Het grootste deel van de gemeentebegroting bestaat uit geld via de Rijksoverheid. Slechts een beperkt aandeel komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door de inwoners van de gemeente. We hebben de overtuiging dat we ook duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Nog veel nadrukkelijker in tijden van bezuinigingen.

Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie, effectiviteit en gematigde lokale lasten.

Sparen en weerstandsvermogen

De hoogte van de gemeentelijke uitgaven en investeringen vormt geen doel op zich. Ze dragen bij aan een maatschappelijk doel. We leven niet bij de waan van de dag. We zorgen dus ook voor voldoende weerstandsvermogen. Waarbij we sparen voor gewenste investeringen.

Grondaankopen en grote bouwprojecten

De gemeente is terughoudend met de aankoop van grond en vastgoed. Grote bouwplannen worden opgeknipt in deelplannen, zodat tussentijds kan worden bijgesteld op basis van marktonderzoek. Er wordt gezocht naar meer samenwerking met projectontwikkelaars, waardoor de gemeente minder financiële risico's loopt. Aangekochte gronden die voorlopig niet kunnen worden bebouwd, worden niet tegen goedkope prijzen verkocht. Het inzetten van grond voor tijdelijke bestemmingen, zoals een evenemententerrein, heeft dan, uit maatschappelijk oogpunt, de voorkeur.

Transparantie

Er is niks geheim aan de uitgaven van de gemeente. Om die reden ontvangen inwoners, bijvoorbeeld bij hun OZB-aanslag, een korte weergave van de uitgaven van het vorige jaar. Declaraties van bestuurders worden op de gemeentelijke website bekendgemaakt. Op de site is ook een duidelijk overzicht te vinden van instellingen die van de gemeente subsidie ontvangen en de taken die men uitvoert.

Dit programma voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 2014 werd in opdracht van het Bestuur van het CDA-Afdeling Noordoostpolder opgesteld door de Programmacommissie bestaande uit:

Hennie Bogaards-Simonse (voorz.)

Harrie Scholtmeijer (secr.)

Wina Veendrick-Tiesinga

Marien Verhage